

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย และเปรียบเทียบการทำงานในค่านบริการพยาบาล การบริหารงานพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลระดับปริญญาในแต่ละสาขาวิชาและวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายในเดือนกรกฎาคม 2518 ประกอบอาชีพพยาบาลเต็มเวลาและค่าจ้างในปัจจุบันอย่างน้อย 6 เดือน ทำงานในองค์การรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งหมดของประเทศไทย จำนวน 498 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองและนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์และความชัดเจนของแบบสอบถามกับพยาบาลระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จำนวน 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้นำคะแนนไปทำกรณีวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้การทดสอบเอฟ (F - Test) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทำการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรแต่ละคู่โดยใช้การทดสอบ ที (t - test) เป็นสถิติในการทดสอบ

ผลของการวิจัย

1. พยาบาลระดับปริญญาตรี 431 คน ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.67 รองลงมาทำงานด้านบริการพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 27.84

และทำงานด้านบริหารงานพยาบาลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.49 ส่วนงานด้านวิจัยทางการพยาบาลไม่มีผู้ใดทำโดยตรง (ดูตารางที่ 10)

2. พยาบาลระดับปริญญาโท 67 คน ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 61.19 รองลงมาทำงานด้านบริหารงานพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 28.36 และทำงานด้านวิจัยทางการพยาบาลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.49 (ดูตารางที่ 21)

3. เปรียบเทียบการทำงานของพยาบาลปริญญาตรีแต่ละสาขาวิชา พบว่า

3.1 การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีทั้ง 5 สาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า พยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) และ วทบ. (พยาบาลสาธารณสุข) ทำงานด้านบริการพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วทบ. (สุขศึกษา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า พยาบาลสาขาวิชา ค.บ. (พยาบาล) ทำงานด้านบริการพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วทบ. (สุขศึกษา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีทั้ง 5 สาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า พยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วทบ. (พยาบาลสาธารณสุข) และ วทบ. (โภชนาการ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และพบว่าพยาบาลสาขาวิชา ค.บ. (พยาบาล) ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) วทบ. (โภชนาการ) และ วทบ. (สุขศึกษา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าพยาบาลสาขาวิชา ค.บ. (พยาบาล) ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากที่สุด

4. เปรียบเทียบการทำงานของพยาบาลปริญญาโทแต่ละสาขาวิชา พบว่า

4.1 การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญญาโททั้ง 5 สาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า พยาบาลปริญญาโทสาขาวิชาบริหารการพยาบาล ทำงานด้านบริการมากกว่าสาขาวิชาบริหาร การศึกษาและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพยาบาลสาขาวิชาวิจัย วัฒน และแนะแนวทางงาน ด้านบริการมากกว่าสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของพยาบาลปริญญาโททั้ง 5 สาขา วิชาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สนองสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 4

4.3 การทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญญาโททั้ง 5 สาขา วิชามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 5 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า พยาบาลปริญญาโทสาขาวิชาบริหาร การศึกษา บริหารการพยาบาล และวิทยาศาสตร์การพยาบาลทำงานด้านการศึกษาพยาบาล มากกว่าสาขาวิชาสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .05 และ .01 ตาม ลำดับ และพบว่าพยาบาลสาขาวิชาบริหาร การพยาบาลและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การพยาบาล ทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วิจัย วัฒนและแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

4.4 การทำงานด้านวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาโททั้ง 5 สาขาวิชาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สนองสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 6

5. เปรียบเทียบกรทำงานของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท พบว่า

5.1 การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการทำงาน พบว่า พยาบาลปริญญาตรี ทำงานด้านบริการมากกว่าปริญญาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 การทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สนองสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8

5.3 การทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลระดับปริญญาตรีและ ปริญญาโท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการ

วิจัยข้อที่ 9 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการทำงานพบว่า พยาบาล
ปริญญาโททำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากกว่าระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

5.4 การทำงานด้านวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและ
ปริญญาโท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมุติฐาน
การวิจัย ข้อที่ 10 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการทำงานพบว่า
พยาบาลปริญญาโททำงานด้านกรวิจัยทางการพยาบาลมากกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลของการวิจัย

จากผลของการวิจัย พบว่า

1. พยาบาลระดับปริญญาตรีและปริญญาโทส่วนใหญ่ทำงานด้านการศึกษา
พยาบาลมากกว่างานด้านบริการ บริหาร และการวิจัยทางการพยาบาล การที่เป็นเช่นนี้
อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีในระยะแรก ที่มีการผลิตพยาบาลระดับ
ปริญญาตรีนั้น ต้องกรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทำหน้าที่ เป็นครู หรืออาจารย์ในสถาบันการศึกษา
พยาบาล เพื่อให้มีอัตราส่วนพอเหมาะกะกับจำนวนนักเรียนพยาบาลซึ่งจำเป็นต้องผลิตให้ได้
ปีละมาก ๆ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลของประเทศ เมื่อมีจำนวนนักเรียนมาก
ก็จำเป็นต้องมีครูผู้สอนให้เพียงพอ และมีคุณภาพที่เหมาะสมเพื่อจะได้ผลิตที่มีคุณภาพ
ดังนั้น พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ว่าในสาขาวิชาใด จึงได้ทำงาน
ในด้านการศึกษาเสียส่วนมาก และอีกประการหนึ่งในปัจจุบันนี้การศึกษาพยาบาลใน
ประเทศไทย ได้มีการพัฒนาให้มีระดับที่สูงขึ้นจนถึงขั้นปริญญาตรีและปริญญาโทแล้ว ทั้งนี้
ผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่สูงอยู่ในระดับเดียวกับระดับการศึกษาหรือสูงกว่า ทำให้
ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษา
มากกว่าด้านอื่น ผละต่อมาถึงแม้ว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมากขึ้น
และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับปริญญาตรีของหลายสถาบันได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

เน้นหนักไปในทางให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีความสามารถทางด้านบริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็ตาม แต่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาส่วนใหญ่ก็ยังมุ่งหวังที่จะทำงานด้านการศึกษา มากกว่าด้านบริการ ทั้งนี้เนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า ภาร เป็นครูหรืออาจารย์ เป็นตำแหน่งที่มีเกียรติและเป็นที่ยกย่องของสังคม ไม่ค่อยอยู่เวรบายและเวรคึกซึ้ง เป็นปัญหาหนึ่งของผู้ที่มีการะทางครอบครัว ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาพยาบาล ระดับปริญญาจึงต้องการที่จะทำงานด้านการศึกษา เป็นส่วนมากเมื่อมีโอกาส

2. พยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) และ วทบ. (พยาบาลสาธารณสุข) ทำงานด้านบริการพยาบาลมากกว่าสาขาวิชา วทบ. (สุขศึกษา และ ค.บ. (พยาบาล) การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันนี้ได้มีการผลิตพยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) และ วทบ. (พยาบาลสาธารณสุข) มีจำนวนมากกว่าสาขาวิชาอื่น เพราะสถาบันที่ผลิตมีหลายแห่ง และแต่ละแห่งรับนักศึกษาได้เป็นจำนวนมาก รวมทั้งวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรของสถาบันผู้ผลิต ก็ได้เน้นหนักไปในทางการเป็นผู้นำในการให้บริการพยาบาล รวมทั้งตำแหน่งงานด้านอื่นก็มีน้อย ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชา วทบ. (พยาบาล) และ วทบ. (สาธารณสุข) จึงทำงานด้านบริการมากกว่าสาขาวิชาอื่น ส่วนพยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชา วทบ. (สุขศึกษา) และ ค.บ. (พยาบาล) ทำงานด้านบริการน้อย อาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชานี้ส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาระดับอนุปริญญาพยาบาลและฉุกเฉิน หรือประกาศนียบัตรพยาบาลและฉุกเฉินครุภัณฑ์ทำงานในวิชาชีพพยาบาลมานานหลายปี และเป็นผู้ที่มีอาวุโสในที่ทำงานนั้น ๆ เมื่อสอบได้และเข้าสังกัดอนุมัติให้ไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ต้องกลับมาทำงานที่เดิมเพื่อใช้ทุน ดังนั้น การพิจารณาปรับวุฒิและให้ตำแหน่งงานผู้บริหารมักจะให้ทำงานด้านการศึกษาหรือบริหารมากกว่าด้านบริการ เนื่องจากผู้บริหารส่วนมากยังมีความเข้าใจว่าพยาบาลระดับปริญญาควรจะทำงานด้านการศึกษาหรือการบริหารมากกว่าด้านบริการ และความเชื่อของผู้สำเร็จการศึกษาเองบางคนก็คิดว่าตำแหน่งงานด้านการศึกษาหรือบริหารสูงกว่าตำแหน่งงานด้านบริการ

ส่วนผลการวิจัยที่โรงพยาบาลปริญาตรีสาขาวิชา ค.บ. (พยาบาล) ทำงานด้านการศึกษา มากกว่าพยาบาลอื่น 4 สาขาวิชานั้น เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คุรุศาสตร์ บัณฑิตมุ่งผลิตครูสำเร็จการศึกษา ไปทำงานด้านการศึกษาโดยตรง และระหว่างที่ศึกษาอยู่ ก็ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านการศึกษา มากกว่าสถาบันอื่นจนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ดังนั้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจึงมักได้ทำงานด้านการศึกษาซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. การทำงานด้านบริหารงานพยาบาลและงานการวิจัยทางการพยาบาล

ของพยาบาลปริญาโททั้ง 5 สาขาวิชาไม่มีความแตกต่างกัน การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่าพยาบาลปริญาโทสาขาวิชาบริหารงานพยาบาลยังมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการผู้บริหารงานพยาบาลในโรงพยาบาลต่าง ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาอื่นมาทำงานด้านบริหารช่วยเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนงานด้านการศึกษาทางการพยาบาลนั้นก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากยังมีผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาทางด้านวิจั้น้อยและความเชี่ยวชาญในการทำก็ยังมีไม่มากนัก ประกอบกับต้องไปทำงานด้านอื่นซึ่งยังมีคนไม่เพียงพอ เช่น งานด้านบริการ การศึกษา และงานบริหาร เป็นต้น จึงทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิจั้นมีโอกาสทำงานด้านวิจั้น้อย และไม่ได้ใช้ความรู้ที่ศึกษามาให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร ส่วนงานด้านบริการพยาบาล และงานด้านการศึกษาพยาบาลพบว่า พยาบาลปริญาโทแต่ละสาขาวิชาได้ทำงานในระดับที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา ยกเว้นสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การพยาบาล ซึ่งน่าจะทำงานด้านบริการมากกว่าสาขาวิชาอื่น เพราะได้ศึกษาเน้นหนักทางการให้บริการ การพยาบาลกับผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชนมาโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์การพยาบาลสาขา อายุรกรรม-ศัลยกรรม สูติกรรม กุมาร เวชกรรม อนามัยชุมชน และจิตเวช เป็นต้น แต่จากผลการวิจัยกลับพบว่าพยาบาลสาขาวิชานี้ทำงานด้านบริการน้อยกว่าสาขาวิชาอื่นมาสา สาขา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพยาบาลปริญาโทในประเทศไทยยังมีน้อย ดังนั้นไม่ว่าใคร จะสำเร็จการศึกษา สาขาวิชาใดมากก็ตาม มักจะได้รับการพิจารณาให้ทำงานด้านบริหาร หรือการศึกษา ซึ่งเชื่อว่างานทั้งสองด้านนี้ต้องให้ผู้จบการศึกษาระดับสูงทำถึงแม้ว่าจะไม่ตรงกับความรู้ที่ได้ศึกษามากก็ตาม และอีกประการหนึ่งการบริหารงานของวิชาชีพพยาบาล

มักจะยึดถือระบบอาวุโสมาก เมื่อมีทุนการศึกษาต่อปริญญาโท ก็มักจะพิจารณาให้ผู้ที่มียุติบัตรอาวุโสกว่าได้ไปศึกษาต่อ ซึ่งบางที่สาขาวิชาที่ไปศึกษาคงจะไม่ตรงกับงานที่จะต้องกลับมาทำก็ตาม

4. พยาบาลปริญญาตรีทำงานด้านบริการมากกว่าพยาบาลปริญญาโท ที่เป็นดังนี้ อาจเป็นเพราะว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีในปัจจุบัน เน้นหนักให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความสามารถเอาหลักการและความรู้ โดยเฉพาะในศาสตร์แขนง วิทยาศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ และวิชาการพยาบาลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติพยาบาลได้อย่างมีระบบ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจึงทำงานด้านบริการ มากกว่าพยาบาลปริญญาโท และอีกประการหนึ่งในปัจจุบันพยาบาลปริญญาตรีมีจำนวนมากขึ้น แต่ตำแหน่งทางด้านการศึกษาหรือบริหารมีน้อย พยาบาลปริญญาตรีจึงต้องทำงานด้านบริการ ไปก่อน ถึงแม้ว่าตนเองจะไม่ต้องการทำ ส่วนงานด้านการศึกษาและการวิจัยทางการพยาบาล พบว่าพยาบาลปริญญาโททำมากกว่าพยาบาลปริญญาตรีนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพยาบาลปริญญาโทมีความรู้ในงานทั้งสองด้านนี้มากกว่าพยาบาลปริญญาตรี เพราะหลักสูตรปริญญาโทได้เตรียมมาเฉพาะในแต่ละสาขาวิชา ส่วนการศึกษาระดับปริญญาตรีมีวิชาทางด้านการศึกษาและการวิจัยสอดแทรก อยู่เพียง เล็กน้อย เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารการพยาบาลควรจะมีการพิจารณาให้พยาบาลระดับปริญญาตรี ได้ทำงานด้านบริการพยาบาลมากกว่างานด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้ป่วยและประชาชนได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพสูงกว่าที่เป็นอยู่ เพราะวิชาชีพพยาบาลนั้น เป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ทั้งความรู้และความชำนาญ ไม่ใช่ใช้แต่ความชำนาญเพียงอย่างเดียว

1.2 ผู้บริหารงานด้านบุคลากรพยาบาลควรจะได้พิจารณาใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาโทให้เหมาะสมกับความรู้ที่ได้ศึกษามา เช่น พยาบาลสาธารณสุขก็ควร

พิจารณาให้ได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการสุขภาพในชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารงานบุคคลในข้อที่ว่าใช้คนให้ถูกกับงาน (Put the right man on the right job) ซึ่งผลที่ตามมาก็คืองานที่ได้จะมีประสิทธิภาพสูง และผู้ปฏิบัติก็จะเกิดความพึงพอใจในการทำงานด้วย

1.3 ควรจะมีการผลิตพยาบาลระดับปริญญาในสาขาวิชาบริหารการพยาบาลให้มากขึ้น หรือสอดคล้องวิชาทางบริหาร เข้าไปในหลักสูตรระดับปริญญาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะองค์การพยาบาลเป็นองค์การใหญ่ขององค์กรหนึ่งในวงงานสุขภาพอนามัย ผู้บริหารทางการพยาบาลจำเป็นจะต้อง เป็นผู้มีความรู้ทางด้านบริหารอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง เพื่อจะได้บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

1.4 ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนงานด้านวิจัยทางการพยาบาลและพยาบาลระดับปริญญาควรสนใจและเริ่มทำการวิจัยทางการพยาบาลอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ก้าวหน้าทัดเทียมวิชาชีพอื่น

1.5 สถาบันผู้ผลิตและสถาบันผู้ใช้พยาบาลระดับปริญญาควรจะได้มีการติดต่อประสานงานและร่วมประเมินผลร่วมกัน เป็นระยะ ๆ ในค่านโยบาย วัตถุประสงค์ คุณภาพ และปริมาณของผลผลิต เพื่อให้สนองต่อความต้องการของผู้ใช้และสอดคล้องกับความต้องการด้านสุขภาพของสังคมปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการสำรวจการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในแต่ละสถาบันหรือแต่ละองค์การผู้ใช้ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงการใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

2.2 ควรจะมีการสำรวจความเห็นของผู้บริหารงานพยาบาลที่มีต่อการทำงานของพยาบาลระดับปริญญาที่อยู่ใต้มงคัมบัญชาของตน เพื่อประเมินคุณภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันผู้ผลิตมาก

2.3 ควรจะมีการศึกษาถึงความพึงพอใจในงานของพยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการลาออกเปลี่ยนอาชีพ หรือการ เบื่องานพยาบาลได้

2.4 ควรจะได้มีการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญา ระหว่างสถาบันที่อยู่ส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค หรือสถาบันที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ กับกระทรวงสาธารณสุข

2.5 ควรจะได้มีการสำรวจการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย เป็นรายปีติดต่อกันไป เพื่อเปรียบเทียบความต้องการและลักษณะงานที่ทำให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถต่อไป

2.6 ควรจะได้มีการวิจัยในเรื่องการใช้ประโยชน์บุคลากรทางการพยาบาลในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับอนุปริญญา ระดับประกาศนียบัตร เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกันระหว่างพยาบาลระดับต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดอัตรากำลังพยาบาลได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังช่วยปรับปรุงแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรของวิชาชีพพยาบาลด้วย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย